

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

21.11.2022

г. Заинск

№ 582

«2023-2025 елларга Зэй муниципаль районында халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында

Зэй муниципаль районы территориясендә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау эшен оештыру максатында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 08 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2020 елның 23 ноябрэндәге 733 номерлы Указы белән расланган 2030 елга кадәр Россия Федерациясенен наркотикларга каршы дәүләт сәясәте Стратегиясе, «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрэндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрэндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрэндәге 764 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә, Зэй муниципаль районы Уставына таянып, Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты

каرار бирә:

1. «2023-2025 елларга Зэй муниципаль районында халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Карар басылып чыккан вакыттан үз көченә керә.
3. «2020-2022 елларда Зэй муниципаль районында халык арасында

наркотиклар куллануны кисәтү» муниципаль программасын раслау турында» 2019 елның 12 декабрендәге 618 номерлы Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты карары үз көчен югалткан дип танырга.

4. Карарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча һәм Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Р. Н. Камаловага йөкләргә.

**Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы**

Р.М.Архипова

Юрист

Р.С. Аладышкин
7 52 84

ЭЧТӨЛӨК

1. Паспорт
2. Программаның характеристикасы һәм аның чишелешен максатчан программ методлар белән нигезләү
3. Программаның төп максатлары һәм бурычлары. Программаның көтөлгән ахыргы нәтижеләре, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
4. Программа чаралары системасы
5. Наркомания һәм наркотиклар белән бәйлә жинаятьләрне кискәтүне методик яктан тәмин итү
6. Наркомания һәм наркотиклар белән бәйлә жинаятьләрне медицина профилактикасы чаралары
7. Наркотиклар белән бәйлә жинаятьләрне кискәтү
8. Наркоманияне беренчел кискәтү чаралары
9. Программаны тормышка ашыру механизмы
10. Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисади һәм башка нәтижелелегенә бәя бирү
11. Программаның чаралар планы
12. Кабул ителгән кыскартулар

2023-2025 ЕЛЛАРГА ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ХОКУК БОЗУЛАРНЫ
ПРОФИЛАКТИКАЛАУ ПРОГРАММАСЫ КЫСАЛАРЫНДА

**"ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА 2023-2025 ЕЛЛАРГА ХАЛЫКНЫ
НАРКОТИЗАЦИЯЛӘУНЕ ПРОФИЛАКТИКАЛАУ" ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Зэй муниципаль районында халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасы (алга таба – программа)
Программаның заказчысы - координаторы	Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	"Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә идарәсе" муниципаль казна учреждениесе
Программаны эшләү өчен нигез	«2030 елга кадәр Россия Федерациясе дәүләт наркотикларга каршы көрәш сәясәте стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрәндәге 733 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 елның 23 июлендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максаты	Район территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору, наркотик һәм психотроп матдәләр куллану һәм тарату белән бәйлә хокук бозуларны кисәтү.
Программаның бурычлары	- наркомания һәм наркотиклар белән бәйлә жинаятьчелекне кисәтү эшен методик яктан тәмин итү; - наркотикларның законсыз әйләнешен һәм медицина ягыннан булмаган куллану өлкәсендә жинаятьләрне

һәм башка хокук бозуларны кисәтү;
 - наркоманияне кисәтү һәм наркотикларга каршы пропаганда өлкәсендәге чараларны активлаштыру;
 - профилактик эшчәнлекнең профессионализмын һәм нәтижәлелеген күтәрү.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары

2023-2025 еллар

Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы

Еллар	Зәй муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумн.)
2023	70,0
2024	70,0
2025	70,0
Барысы	210,0

Муниципаль программа чараларын финанслау тиешле елга Зәй муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль программаны тормышка ашыруга тотылган акча күләме, район бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм Зәй муниципаль районы территориясендәге икътисади өзгыяттән чыгып, аныкланырга һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин.

Программаны үтәүчеләр

- "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре идарәсе" МКУ;
- "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ;
- "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе" МКУ;
- "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" МКУ;
- Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау буенча район комиссиясе;
- "Зәй үзәк район хастаханәсе" дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе (киләшү буенча);
- "Татмедиа" АЖ филиалы "Зәй информ" (киләшү буенча);
- Зәй муниципаль районының наркотикларга каршы көрәш комиссиясе;

	- Россия Эчке эшләр министрлыгының Зэй районы буенча бүлгеге (килешү буенча)
Программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган һәм соңгы нәтижеләр	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2025 елга мөмкин булчак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалар һәм яшьләрнең социаль тәртип күнекмәләрен алуы, психоактив матдәләр куллануны мотивацияләү дәрәжәсен киметү; - һөнәри ориентация алу, физик культура белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру, балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру; - район халкын спорт секцияләренә һәм техник берләшмәләргә тарту, сәламәт яшәү рәвешенә жәлеп итү; - жинаятьчелек дәрәжәсен киметү; - педагогларның балалар белән эшләүгә психологик-педагогик әзерлек дәрәжәсен күтәрү, шул исәптән куркыныч төркем белән.
Наркотикларга каршы профилактика субъектлары эшчәнлеген координацияләү	Наркотизацияләүне профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү Зэй муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнә.

1. Программаның характеристикасы һәм аны гамәлгә ашыруны максатчан программалар белән нигезләү

"2023 - 2025 елларга Зэй муниципаль районында наркотикларны явыз ният белән куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы торуның комплекслы чаралары" максатчан программасы (алга таба - программа) Россия Федерациясе Конституциясе, "Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында" 1998 елның 8 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), «Наркомания һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрдәге 50 номерлы Татарстан Республикасы Законы, «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында жинаятьчелеккә каршы көрәш буенча жәмәгать тәртибен тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрдәге 764 номерлы карары нигезендә эшләнә.

Наркотик һәм криминоген вәзгыятьтә уңай үзгәрешләргә ирешүгә юнәлтелгән бурычларны хәл итү житди ярдәмнән, хакимият һәм идарә органнарының, дәүләтнеке булмаган структураларның, ижтимагый берләшмәләренң һәм гражданның тырышлыгын берләштерүдән башка мөмкин түгел. Бу әлеге мәсьәләне жайга салуга программалы-максатчан якин килү кирәклеген аңлата.

Бүлекнең оператив-хезмәт эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләренең берсе - наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору. 2021 елда наркотикларның

законсыз әйләнешенә каршы көрәш бүлеге хезмәткәрләре тарафыннан 18 наркожинаять ачыкланган (узган елның шул чорында 30).

Наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр буенча судка жибәрелгән затлар буенча - 8 урында (АППГ - 4).

Жинаять эшләре түбәндәгеләр өчен кузгатылган:

- наркотиклар житештерү, сатып алу, саклау, сату - 15 (-46,4%);
- наркопритоннар оештыру -2 (+100,0%);
- наркотик сату белән бәйле жинаятьләр - 3 (-72,7%, 3,7 тапкыр).

Наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләр ачылышы 76,5% тәшкит итә (ТР буенча - 44,3%), бу узган елның шул чоры (58,8%) белән чагыштырганда 17,7 % ка артыграк. Бу категория буенча ачылыштан 14,8% ка артыграк (61,7%).

2021 елның 12 аенда 12 кешегә карата жинаять эше кузгатылган (228 статья 2 - 7, 228 ст. 1 - 5, 232 ст. 1 - 2, 231 ст. 1 - 1).

Түбәндәге төр наркотиклар законсыз әйләнештән алынган: РVP (соля) - 1,73 грамм; (синт: ТМШ-2201) - 0,42 грамм; каннабис - 1132,05 грамм; киндер үсемлеге - 2099,39 грамм; ацетилланган эфьон - гомуми авырлыгы 2,72 грамм; мек саламы экстракты - гомуми авырлыгы 39,39 грамм.

2021 елда бүлек хезмәткәрләре тарафыннан наркотикларның законсыз әйләнеше буенча 68 (АППГ - 21) административ хокук бозу очрагы ачыкланган.

- РФ Административ хокук бозулар турында кодексының 1 өлеше 6.9 статьясы буенча – 53 зат (АППГ - 14);

- РФ Административ хокук бозулар турында кодексының 6.9.1 статьясы буенча – 12 зат (АППГ - 6);

- РФ Административ хокук бозулар турында кодексының 1 өлеше 6.8 статьясы буенча – 2 зат (АППГ - 1);

- РФ Административ хокук бозулар турында кодексының 10.5.1 статьясы буенча – 1 зат (АППГ - 0);

Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча бүлек хезмәткәрләре тарафыннан РФ Административ хокук бозулар турында кодексының 6.8, 6.9; 20.20 (2 ө.); 20.22 статьяларында каралган административ хокук бозу, балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган, шулай ук балигъ булмаганнарны наркотик чаралар, психотроп һәм исләсләндерә торган матдәләр куллануга жәлеп итү очраklары ачыкланмаган.

Наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендә чит ил гражданны һәм граждандлыгы булмаган затлар тарафыннан хокук бозулар ачыкланмаган.

2021 елда «Зәй үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесенә наркотик куллану-кулланмауны ачыклау буенча 154 кеше (АППГ - 80) жибәрелгән, шуларның 41 е тикшерү үтүне кире каккан, 45ендә куллану факты расланган һәм 68 ендә тискәре күрсәткән.

Зәй район үзәк хастаханәсендә «наркомания» диагнозы белән 66 кеше – диспансер исәбендә, 144 кеше профилактик исәптә тора.

2022 елның узган чорында Россия Эчке эшләр министрлыгының Зәй районы буенча бүлеге хезмәткәрләре наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору

юнәлеше буенча 13 наркожинаять ачыклады, шуларның бсы - авыр, бсы – авыр булмаган жинаятьләр. РФ Жинаять кодексының 228 статьясы - "Накотикларны законсыз сатып алу, саклау, йөртү, житештерү, эшкәртү..." буенча 9 жинаять ачыкланган. РФ Жинаять кодексының 228.1 маддәсе "Наркотикларны законсыз житештерү, сату яки наркотик чараларны жибәрү..." буенча - 1 жинаять. РФ Жинаять кодексының 230 маддәсе - "Наркотик чаралар, психотроп матдәләр яки аларның аналогларын куллануга жәлеп итү" буенча -2 жинаять. Судка 9 жинаять эше жибәрелгән (РФ Жинаять кодексының 2 өлеше 228 статьясы буенча - 3, РФ Жинаять кодексының 1 өлеше 228 статьясы буенча - 4, РФ Жинаять кодексының 1 өлеше 230 статьясы буенча - 1, РФ Жинаять кодексының 3 өлеше 230 статьясы буенча – 1).

Хисап чорында гомуми массасы 191,87 грамм булган наркотик матдәләр законсыз әйләнештән алынды:

- Мифедрон (синтетик наркотик) – 1,05 грамм;
- Мәк саламы экстракты – 32,95 грамм;
- Канабис (марихуана) – 157,87 грамм.

Агымдагы елда полиция хезмәткәрләре тарафыннан якынча куеп калдыру урыннарында 3 төркем затлар тоткарланган, аларның кәрәзле телефоннарын тикшергәндә куеп калдыру урыннарының координаталары табылган, бу шәһәр һәм район территориясендә контактсыз юл белән наркотик матдәләр таратучы затларның булуын күрсәтә.

Полиция хезмәткәрләре даими нигездә наркотик һәм психотроп матдәләр тарату белән шөгыйльләнүче сайтларны ачыклауга интернет - пространство челтәренә мониторинг үткәрүне дәвам итә. Быел контактсыз юл белән наркотик матдәләр сатып алган Зәй шәһәрендә яшәүче бер ир хөкем ителгән.

2022 елның узган чорында полиция хезмәткәрләре наркотикларның законсыз әйләнеше буенча 37 административ хокук бозу очрагын ачыклады:

- РФ КоАП 6.9 статьясының 1 өлеше белән бәйле табиб билгеләвеннән башка наркотик чаралар кулланган өчен 28 зат административ жаваплылыкка тартылды;

- РФ КоАП 6.9.1 статьясы белән бәйле наркотик матдә куллану сәбәпле суд тарафыннан диагностика һәм профилактика чаралары узудан баш тарткан 5 зат административ жаваплылыкка тартылды;

- РФ КоАП 1 өлеше 6.8 статьясы белән бәйле наркотик, психотроп матдәләргә яки аларның аналогларын законсыз сатып алган, саклаган, йөрткән, әзерләгән, эшкәрткән өчен - 3 зат.

- РФ КоАП 10.5.1 статьясы белән бәйле наркотик чаралар яки психотроп матдәләр яки аларның прекурсорлары булган үсемлекләргә законсыз культивацияләгән өчен, әгәр бу гамәл өчен жинаять жәзасына тарту каралмаса – 1.

Хәзерге вакытта Зәй үзәк район хастаханәсенә наркотикларның законсыз әйләнеше линиясе буенча наркотик куллану- кулланмауны ачыклау өчен 132 зат жибәрелгән, шуларның 28е тикшерү узудан баш тарткан, 23 эндә куллану факты ачыкланган һәм 52 сендә тискәре анализ расланган. "Наркомания" диагнозы белән диспансер исәбендә - 68, профилактик исәпкә 142 зат тора.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары. Программаның ахыргы нәтижеләре, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары.

Программаның төп максаты булып Зэй муниципаль районында наркомания һәм наркожинаятъчелекнең таралу дәрәжәсен һөнәри белемле профилактика эшен активлаштыру, наркоманиянең чимал базасына каршы көрәш чараларын көчәйтү юлы белән жәмгыять өчен минималь куркыныч дәрәжәсенә кадәр киметү тора.

Программа 2023-2025 елларга исәпләнгән һәм түбәндәге бурычларны хәл итүне күздә тотта:

- наркоманияне һәм наркотиклар белән бәйлә жинаятъләрне кисәтү эшен методик яктан тәэмин итү;

- наркотикларның законсыз әйләнешен һәм медицина булмаган куллану өлкәсендә жинаятъләрне һәм башка хокук бозуларны кисәтү;

- наркоманияне кисәтү һәм наркотикларга каршы пропаганда өлкәсендәге чараларны активлаштыру;

- кисәтү эшенең һөнәрилеген һәм нәтижелелеген күтәрү.

Программа максатына ирешү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны баланслы яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) наркотикларны законсыз житештерүне, ташуны һәм таратуны, яңа төр наркотиклар әйләнешен, шулай ук контрольсез психоактив һәм медицина булмаган куллану өчен кулланыла торган матдәләрне туктату юлы белән наркотиклар тәкъдим итүне киметү;

б) профилактика, дөвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерү, жәмгыятьтә наркотикларны медицина булмаган куллануга тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяжны киметү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1) наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча хокук саклау органнарының көчләрен активлаштыруны;

2) балалар һәм яшьләрне системалы рәвештә кызыксынулар буенча түгәрәкләргә жәлеп итү өчен шартлар тудыруны;

3) халыкта сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация формалаштыру һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр куллануга тискәре мөнәсәбәт формалаштыру;

4) районда наркотикларга каршы профилактик эшне мәгълүмати тәэмин итү.

Программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

1) тикшерелгән авыр һәм аеруча авыр наркожинаятъләр санын арттыруны тәэмин итәргә;

2) кызыксыну буенча, физик культура һәм спорт түгәрәкләрендә даими рәвештә шөгылләнүче балалар һәм яшьләрнең санын арттырырга.

3) сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләнгән балалар һәм яшьләр санын арттырырга.

3. Программалы чаралар системасы

Программа район территориясендә наркотиклар куллануны һәм наркотикларның законсыз әйләнешен кисәтү өлкәсендә төп юнәлешләр буенча чараларны үз эченә ала:

- наркоманияне һәм наркожинаятъчелекне кисәтүне методик яктан тәмин итү;
- наркоманияне һәм наркожинаятъчелекне медицина ягыннан профилактикалау чаралары;
- наркотиклар белән бәйле жинаятъләрне кисәтү;
- наркоманияне беренчел кисәтү чаралары.

3.1 Наркоманияне һәм наркожинаятъчелекне методик яктан тәмин итү

Әлеге юнәлешне гамәлгә ашыру барышында түбәндәгеләр планлаштырыла:

- наркоманияне һәм наркожинаятъчелекне кисәтү мәсьәләләре буенча семинарлар һәм конференцияләр үткәрү;
- наркотикларның законсыз әйләнешенә бәйле затларның интеграцияләнгән банкларын булдыр.

3.2 Наркоманияне һәм наркотиклар белән бәйле жинаятъләрне медицина кисәтүе чаралары

Әлеге пунктны тормышка ашыру буенча көчләр наркотикларның законсыз әйләнешенә һәм наркотиклар куллану белән бәйле хокук бозуларны кисәтү субъектларының техник жиһазландырылуын яхшыртуга юнәлдереләчәк.

3.3 Наркотиклар белән бәйле жинаятъләрне кисәтү

Әлеге юнәлештә эшчәнлекне тормышка ашыру өчен түбәндәге чараларны үткәрү планлаштырыла:

- әлеге проблемага кагылышлы семинарлар һәм конференцияләр үткәрү;
- массакуләм спорт чаралары оештыру;
- шушы проблема буенча күрсәтмә һәм методик агитация материаллары бастырып чыгару, сатып алу.

3.4 Наркоманияне беренчел кисәтү чаралары

Әлеге юнәлешкә килгәндә, наркоманияне профилактикалау субъектларын техник яктан жиһазландыруны яхшырту, шулай ук наркотикларга бәйле балигъ булмаганнарны, ачыкланган очракта, дөвалау юлы белән тормышка ашырылачак.

Программа 3 елга, 2023-2025 елларга исәпләнгән, ул жирле бюджет хисабына тормышка ашырыла. Әлеге программада каралган чараларны гамәлгә ашыру өчен программада катнашучыларның көчләрен берләштерү зарур.

4. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа үтөлешенә гомуми контроль ведомствоара район наркотикларга каршы көрәш комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла, аның функцияләренә программа чаралары күрсәткечләрен, программаны тормышка ашыру механизмын һәм башкаручылар составын аныклау керә.

Программаның үтөлешен контрольдә тоту Зэй муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнә .

Ел саен, хисап чорыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр программада катнашучылар Зэй муниципаль районы Башкарма комитетына аның үтөлеше турында мәгълүмат бирәләр.

Программа чараларының үтөлеше һәм нәтижәләре ведомствоара район наркотикларга каршы көрәш комиссиясе утырышында карала.

5. Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисади һәм башка нәтижәлелегенә бәя бирү

Программаны тормышка ашыру барышында планлаштырыла:

- хокук саклау органнары, медицина хезмәтләре, авыл советлары, ижтимагый оешмалар, мәгариф учреждениеләренә һәм халыкның район территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә һәм кулланылуына каршы көрәштә көчләрен берләштерү.

Программаның гамәлгә ашырыла торган юнәлешләре нәтижәдә наркотиклар таралуны булдырмаска һәм Зэй муниципаль районында хокук тәртибе торышын тотрыклыландыруга ярдәм итәчәк.

6.

**"ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА 2023-2025 ЕЛЛАРГА ХАЛЫКНЫ
НАРКОТИЗАЦИЯЛЭҮНЕ ПРОФИЛАКТИКАЛАУ" ПРОГРАММАСЫ
БУЕНЧА ЧАРАЛАР ПЛАНЫ**

№ п/п	Чаранын исеме	Максатчан чаралар,			Нэтижелелек күрсэткече	чараларны башкаручылар
		2023	2024	2025		
I. Наркомания һәм наркожинаятълелекне профилактикалауны методик яктан тээмин итү						
1.1	Наркоситуация һәм наркотиклар куллануга ярдәм итүче сәбәпләргә мониторинг үткәру	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	ОМВД (килешү буенча)
1.2	«Наркотикларсыз тормыш!» темасына рәсем конкурсы	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФКСиТ
1.3	Профилактик чаралар уздыру өчен тәжрибәне өйрәнү һәм методик кулланмалар эзерләү	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФКСиТ, КДН, ОМВД (килешү буенча)
1.4	Наркотикларның законсыз әйләнешенә катнашы булган затларның, шулай ук наркотикларга бәйле гаиләләрдә үсмерләрнең интеграцияләнгән белешмәләр банкларын булдыру	-	-		наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	ОМВД, КДН (килешү буенча)
II. Наркоманияне һәм наркожинаятъчелекне медицина профилактикасы чаралары						
2.1	Наркотиклар кулланучыларны ачыклау, аларны диагностикалау һәм дөвалау чаралары үткәру	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	Зәй үзәк район хастаханәсе (килешү буенча)
III. Наркожинаятъчелекне кисәтү						
3.1	Гражданнарның күпләп ял итү урыннарында	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән	КДН, ОМВД (килешү буенча)

	яшьләрнең медицина өчен булмаган наркотик куллануын һәм наркотикларның законсыз әйләнеше фактларын ачыклау эше				бәйле жинаятьләрне киметү	
3.2	Массакуләм мәгълүмат чараларында һәм урам рекламасы чараларында «кайнар линия» телефоннары һәм ышаныч телефоннары эшен пропагандалау	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	ОМВД (киләшү буенча)
3.3	Законлы булмаган наркотиклы үсемлекләр чөчүлекләрен һәм кыргый үләннәр чыганакларын ачыклау буенча чаралар оештыру	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	Зәй үзәк район хастаханәсе, Эчке эшләр министрлығының Зәй бүлеге (киләшү буенча))
3.4	Даруханә һәм сәламәтлек саклау учреждениеләрендә наркотик, психотроп һәм көчле тәэсир итүче матдәләрне сатуны системалы тикшерүне тәмин итү	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	Зәй үзәк район хастаханәсе, Эчке эшләр министрлығының Зәй бүлеге (киләшү буенча)
3.5.	«СамоСтоятельные дети» республика наркотикларга каршы көрәш проектын тормышка ашыру	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УО
3.6.	Программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	«Зәй-ТВ Телерадиокомпаниясе» (киләшү буенча)
IV. Наркоманияне беренчел килешү чаралары						

4.1	Наркомания һәм наркобизнеска каршы халыкара көрәш көнендә (1 март) яшьләр арасында наркотикларга каршы акцияләр үткөрү	5,0	5,0	5,0	яшүсмерләрнен хокукый грамоталылыгын арттыру	МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФСиТ
4.2	Балигъ булмаганнар арасында наркотик куллануны кисәтү максатыннан түгәрәк өстәлләр, тематик чаралар, акцияләр оештыру һәм үткөрү (Тәмәке тартудан баш тарту көне, Халыкара наркотиклар әйләнешенә каршы көрәш көне, Бөтендөнья сәламәтлек көне һ. б.)	10,0	10,0	10,0	яшүсмерләрнен хокукый грамоталылыгын арттыру	МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ
4.3	«Спорт наркотикларга каршы» шигаре астында спорт чаралары үткөрү	-	-	-	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УФСиТ
4.4	Наркотикларга каршы айлык кысаларында чаралар	20,0	20,0	20,0	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УО, МКУ УДМ, МКУ УФСиТ
4.5	Районда социаль - тискәре күренешләрне, хокук бозуларны, наркотиклар белән көрәш һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру атналыгы кысаларында балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, эчке эшләр бүлегендә	10,0	10,0	10,0	наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФСиТ

	исэптэ торучы балалар белэн чаралар үткэрү						
4.6	Яшүсмерлэрнен ялын оештыру, аларны ижади берлэшмэлэргә, спорт секциялэрэнә үзешчән сэнгатькә жәлеп итү	-	-	-	наркотикларның законсыз эйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү		МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФССТ
4.7	Наркотик характердагы кыргый үсемлеклэрнен урыннарын ачыклау максатында «МӘК» операциясе үткэрү	-	-	-	наркотикларның законсыз эйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү		ОМВД (по килешү)
4.8	Жәйге мәктәп яны лагерьлары программаларына профилактик чаралар керту	-	-	-	яшүсмерлэрнен хокукый грамоталылыгын арттыру		МКУ УО
4.9	Алкогольнен зарары турында листовкалар тарату, интеллектуаль квизлар, викториналар һ.б. форматларда кызыклы чаралар үзэрләп үткэрү	5,0	5,0	5,0	наркотикларның законсыз эйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү		МКУ УО, МКУ УК, МКУ УДМ, МКУ УФССТ
4.13	Зәй муниципаль районында наркотикларга каршы комиссияләр оештыру	-	-	-	наркотикларның законсыз эйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү		Зәй муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе
4.14	Китапханә фондларыннан әдәбиятның тематик күргәзмәләрэн эзерләү һәм аны үткэрү	-	-	-	яшүсмерлэрнен хокукый грамоталылыгын арттыру		МКУ УК
4.15	«Тәмәке тартуны ничек ташларга?», «Сәламәт яшәү рәвешә, бу нәрсә?» темасына әңгәмәләр һәм сыйныф сәгатъләре үткэрү	-	-	-	яшүсмерлэрнен хокукый грамоталылыгын арттыру		МКУ УО

4.16	Сәламәт яшәү рәвешә нигезләре буенча ата-аналар һәм балалар өчен очрашулар әзерләү һәм уздыру	-	-		яшүсмерләрнен хокукый грамоталылыгын арттыру	МКУ УО
4.17	ЗМР яшъләр сәясәте учреждениеләрендә наркотикларга каршы ижади һәм спорт - савыктыру чаралары үткәрүне оештыру	20,0	20,0	20,0	наркотикларнын законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьләрне киметү	МКУ УДМ
4.18	Гаиләләрне реабилитацияләүнен индивидуаль программасын гамәлгә ашыру буенча «Социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрне һәм балигъ булмаганнарны исәпкә алу һәм мониторинглау» мәгълүмат системасында эш	-	-	-	балигъ булмаганнарнын күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын һәм антисоциаль гамәлләрен кисәтү, мона ярдәм итүче сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау һәм бетерү	МКУ УО, Зәй ҮРХ, социаль яклау бүлеге, УК, МКУ УДМ, ОМВД (киләшү буенча)
	Барысы:	70,0	70,0	70,0		

7. Кыскартулар

ИК – Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы башкарма комитеты.

ОМВД – Россия Эчке эшләр министрлыгының Зәй районы буенча бүлеге.

МКУ УДМ – "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының яшъләр эшләре буенча идарәсе» муниципаль казна учреждениесе.

МКУ УФСиТ – «Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе» муниципаль казна учреждениесе.

МКУ УО – “Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе.

ГАУЗ «Заинская ЦРБ» - «Зәй үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе.

МКУ УК - "Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» муниципаль казна учреждениесе.

КДН и ЗП – Зәй муниципаль районының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларнын хокукларын яклау буенча комиссиясе

НОН - наркотикларнын законсыз әйләнеше.